

SZERKESZTŐI IRODA

Magyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Éves díj 16 frt. Negyedéves díj 4 frt.
Hónapos díj 8 frt. Egy óra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Legyenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy cztiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvéményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Politikai pipotyák.

Nem új dolog az, hogy a magyar nép mindenben és mindenki előtt minden téren meghátrál; régi dolog, hogy Magyarország nem Ausztria társországa, hanem annak része, provinciája, adófizető tartozéka, melynek kormányát Bécsből irányítják, iparát, kereskedelmét Bécsnek kell szolgálnia, sőt újabb időben annyira meggyőződtek, hogy Bécs irodalmi és művelődési életünkre is eltagadhatatlan hatást gyakorol. Azok a férfiak, akik a balors kezeibe tette Magyarország kormányzását, soha sem folytak más politikát, mint a meghátrálás, magálzkodás, az engedelmesség, a mászás undok politikáját.

Báthatta ezt a nemzetet akárki. Magyarország kormányai nem szolgáltattak elégtételt soha!

Megfoszthaták ezt a nemzetet jobbra, balra.

Magyarország kormánya nem mert megkísérteni, hogy az elrabolt jogot visszanyerje.

Verhettek, rughattak, pofozhattak a Bachok, a leutinándok s szóhettek az armányait a kamarilla ellenük.

Magyarország kormányfőiről bolgok voltak, ha ez a szerencsétlen ország méltó volt arra, hogy Ausztria hánykát vele, mint rahszolgájával. Minden kérdésnél Magyarország huzta a kurtát, és a saját ügyét sem intézte önállóan semmi téren. Nekünk Bécs legszorosabb belügyeinkbenis rendeltetett s mindig akadt magyar államférfi, ki boldog volt ha közvetítő szerepet játszott akkor, mikor a magyar szolga hódolt az osztrák urnak. A mi kormányunk soha semmiféleképpen nem mert és nem tudott önállóan határozni, — vagyha határozott is, az csak úgy volt érvényes, ha az osztrák kormány tetszését megnyerte.

A politikai pipotyáság legújabb és legegyszerűbb formában merül fel most a primási szék betöltésénél. A magyar kormány isten tudja hanyadik-jelölt; végig jelölt már minden papot és minden apátot, de ezen jelölés ellen hol Bécsben, hol Rómában kifogást tettek. Egyik nem tetszett, másik nem tetszett amott. Mikor Bécs haragudott meg a jelölésért, akkor a kormány alázatosan bocsánatot kért és a sietett elajtni a jelöltöt; ha

pedig Rómában tettek kifogást a jelölt ellen: hasonló bocsánatkérés mellett ejtették el azt is.

Legújabb politikai pipotyásága a magyar kormánynak Rómával szemben nyilvánul.

A legújabb primási jelölt Vaszary Kolozs szent-mártoni főpát, kinek kinevezése — ha t. i. a római kuria nincs ellene — már a jövő hóban megtörténik. Ugyanakkor — ha a római Curia nem lesz ellene — Császká kalocsai érsekké, Vuchetits pedig zágrábi érsekké fognak kineveztetni.

Ugy látszik, hogy Róma diktálni akar a kormánynak és a magyar kormánynak engedelmeskedik. Csodálatos, hogy egyben nem terjeszti elő a római Curia azon óhaját is, hogy egy olasz papot, vagy bibornokot nevezzen ki a kormány esztergomi érsekké és primássá.

A milyen jószívű és engedelkeny a jelenlegi kormány, valószínűleg hanyat-homlok sietne a római Curia e kívánságának teljesítésére.

Tudunkkal sem idegen hatalomnak; sem idegen országnak, sem a római Curianak semmi beleszólása sincs Magyarország belügyeibe s hogy kit nevezzen ki primásnak a magyar király, mint apostoli király és az általa kinevezett magyar kormány, az egyegyedül az ő hatáskörükbe tartozik s a római Curia útján a pápának nincs az a joga, hogy valamely magyar egyházi fejedelmet kinevezését megsemmisítse, mert ez a megsemmisítés vagy kifejezett hozzá nem járulás nem derogálhat az apostoli király jogainak.

A római pápának nem lett fenntartva a magyar egyházi fejedelmek kinevezési ügyében oly „veto”, melynek kifolyománya a magyar kormány kötelessége lenne elejteni a már kinevezési dekretummal ellátott egyházi fejedelmet s ha gróf Csáky Albin a primási kinevezési ügyben Róma diktálását megszívleli és attól megijed, úgy egyszerűen egy oly gyökeres jogba és kiváltságba enged behatolást, melyet Magyarország apostoli királyai mindenkor szabadon gyakoroltak.

A vallás- és közoktatási miniszterium jogkörébe tartozik az érsekek, püspökök, kanonokok kinevezése és ezen jogkörét a római Curia meg nem bolygathatja, meg nem csorbíthatja, mert neki semmiféle jogcíme és joga nincs arra, hogy a magyar kormány által érvényesített és érvényesíteni czélzott

ama jogát, hogy primási széket betöltse, megakadályoztassa vagy éppen illuzóriussá tétesse.

Azonban nemcsak a római pápának, de Bécsnek is és főképen Bécsnek vannak alapos okai puhatozni és keresgélteni olyan primás után, a mely neki kedvére való legyen. Bécs nem szeretné, ha olyan főpap jutna a primási székbe, a kinek magyar hazafisága nem a száján, hanem a szívében volna. A primási állás tekintélyes, hatalmas állás, a melyben magyar érdekekért sokat lehet tenni és amelyben a cselekvésnek súlya van.

Ezért a habozás, ezért a kapkodás. Ezért rángatják Bécsben dróton a magyar államférfiakat, mert még nem kapták meg a nekik való embert.

A mi pipotyá kormányunk pedig egyik nap kinevez, másnap visszavonja és járja a vitus táncot úgy a mint Bécsben vagy Rómában fújják. Neki csak ez a mestersége, ez a politikai pipotyáság netovábbja.

Politikai hírek.

A Szilágyi-Horánszky-ügy. Az imént bekés uton elintézt Szilágyi-Horánszky-affaire, a mint az természetesen, élénk föltűnést keltett külföldön is. A ma érkezett francia és bécsi esti lapok már részletesen foglalkoznak az ügy lefolyásával és végeredményével s közülük a „Neue Freie Presse” a felmerült félremagyarázásokkal szemben megemlíti azt a tényt is, a melyről különben magunknak is volt tudomásunk, hogy Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, teljes tudatában a lovagias affáiról ráharuló konzekvenciáknak, még mielőtt a maga megbízottait megnevezte volna, Szapáry Gyula gróf miniszterelnöknek benyújtotta lemondását. Szógyeny Előző, a király személye körüli miniszter, a ki másnap Bécsbe utazott, a többiek között azt a megbízást is magával vitte, hogy az uralkodónak referáljon a dolgok állapotáról és arról, hogy Szilágyi Dezső igazságügyminiszter lemondott. Természetesen magától értetődik, hogy az ügy bekés elintézésével a lemondás tárgytalan-ná vált.

A büntetőtörvénykönyv módosítása. A büntetőtörvénykönyv módosításáról tanácskozó szakértőkezellet utjabban a család körüli felmerült kérdésekkel foglalkozott. A család körülményében némi módosítást javasol. A fraudulosa vagyonátvitelről szóló szabványokat szigorítandónak véli; ellenben feleslegesnek tartja a többség, hogy az ingat-

lanok másodszor való eladásáról külön intézkedés tétessék, minthogy ez iránt a családi határozmányok kellő oltalmat nyújtanak. Végül a „B. B.” értesítése szerint kimondatott, hogy a ki azon válótlan ügy alatt, hogy hatóságnál, közhivatalnál, vagy ezeknek közege felől befolyása vagy összeköttetése van, közbenjárásért vagy megvesztegetés fejében pénzt kötelezett, büntetessék.

A képviselőház pénzügyi bizottságából.

Budapest okt. 27.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Wahrmann Mór elnöke alatt tartott mai ülésében tárgyalás alá vette az igazságügyi tárcza költségvetését. (Előadó: Katkóczy Imre.)

Helyt kéri a miniszter, hogy a kir. táblai decentralizáció összes folyamainak milyen lesz a pénzügyi kihatása s eddig milyenek mutatkozik a decentralizáció eredménye egy a közönség kényelme, mint a jogszolgáltatás együtettség szempontjából.

Szilágyi miniszter válasza, hogy a decentralizáció költségei a táblákat illetőleg lényegükben kifejezést nyerne a jelen költségvetésben a főügyészségeknél, azonban az új perrendtartás folytán lesz emelkedés, az összes kir. táblához főügyészek lévén akkor kinevezendők.

A mi a decentralizált táblák munkáját illeti, a lefolyt nyári első hónapok eredményeiből biztos következtetések a dolgok természetéből fogva nem vonhatók. — Ennek dacára állhatatja szót, hogy a méltányosan figyelembe kelt nem hagyható körülmények tekintetbe vételével nagyon kielégítő a munkásság és az eredmény. A mi a judikatura egységét illeti, téves a feltevés mintha oly nagy testületnél, a minő a budapesti tábla volt, meg lett volna a teljes egység. A decentralizáció tárgyában alkotott törvény különben is a jogegyenlőség megővése érdekében tartalmaz megfelelő rendelkezést. Még azonban semmiféle alkalom nem merült fel arra, hogy ez alkalmazásba véssék.

Matlekovicsnak az igazságügyi állapotokról szóló jelentést illető megjegyzései s Szilágyi miniszternek ezekre vonatkozó felvilágosításai után Darányi kiemeli, hogy a miniszter a táblák decentralizációja czél-szerűt megoldásának érdekében megtette, a mi legfontosabb volt, azt, hogy a nagy bírói személyzetet a legnagyobb gondossággal s körültekintéssel válogatta meg, a melyéremét igazságügyi szempontból épen nálunk, hol a protekciónak oly nagy szerepe van, kicsinyelni valóban nem lehet.

Wahrmann elnök kéri, vajjon a családi, házassági és örököségi jogokra vonatkozó törvényjavaslatokat életbeléptetésükre nézve kapcsolatba szándékozik-e hozni a miniszter a polgári törvénykönyv többi részeivel?

Szilágyi miniszter válasza, hogy a mint a házban már ki is jelenté, az együttesen beterjesztendő családi jog s örökösödé-

si jogi törvényjavaslatokat törvényre emelkedése után életbe is léptethetők tartja.

Pázmány kéri a minisztert, terjessze ki a kodifikációs munkálatok körét az egész sajtótörvényre, az egyesületi s gyűlékezési jogra s egy liberális választási törvény alkotására is. Felhívja a miniszter figyelmét a perköltségek megállapításánál előforduló viszásságokra és a rendőri bíraskodás czél-szerű szabályozására is.

Helyt kéri, történik-e valami a katonai büntető perrendtartásra vonatkozólag? Gaál Jenő kéri, kiterjeszkedik-e a sommási eljárás javaslat a bagatell-bíraskodásra is?

Szilágyi miniszter válasza, hogy a bagatell eljárás azon részére, melyben a járásbíró, mint bagatell jár el, igen kiterjeszkedik a javaslat. A katonai büntető eljárást illetőleg némely elvekre nézve létrejött a megegyezés, de szót ma még nincs azon helyzetben, hogy erre nézve pozitív nyilatkozatot tehesen. Pázmány több oly kérdést vetett fel, a melyek nem tartóznak szót részletjébe. A mi a sajtótörvényt illeti, a mely kapcsolatban áll a büntető eljárással, arra nézve igen is teend szót előterjesztést. A rendőri bíraskodás tekintetében megjegyzi, hogy az igazgatási uton történik, s ebbe szót alig ereszkedhet be. A perköltségekkel előforduló viszásságokra nézve megjegyzi szót, hogy az utasítások a perköltségek tekintetében a legfőbb határozottabbak, s a mennyi a miniszter a felügyeleti és intézkedési hatáskörében megtehetné, azt szót meg is teszi, s a f. ügyelet szigorú és folytonos gyakorlása által, a mi szintén egyik eredménye lesz a decentralizációnak, ez irányban is tövös eredmények lesznek elérhetők.

Elnök köszönetet mondva a miniszternek felvilágosításaiért, a bizottság áttért a költségvetés részletes tárgyalására.

A primás kérdés.

Bpest okt. 27.

Rpestől írják: Az üresedésben levő egyházi méltóságok betöltése iránt a legutóbbi pénteken tartott minisztertanács végleg határozott, minek folytán a vallás- és közoktatásiügyi miniszter ő felségének már megtette előterjesztését, melynek értelmében az esztergomi érseki szék betöltésére:

Vaszary Kolos pannonhalmi főpát szent-benedekrendi szerzetes;

a kalocsai érseki székre: Császká György székesi püspök;

a zágrábi érseki székre: csenei Vucsetich István kanonok és végül

a székesi püspökségre: Szemerecsányi Pál kanonok kinevezése hozatik javaslatba.

E kinevezésekhez a Magyar Értesítő a vetkezőket írja:

„Az esztergomi érseki szék betöltését illetőleg már ez évi június 17-iki számunkban közöltük, hogy a kormány Simor utód-

Hisz gyermeket csak annak kell nevelnie, ki vagyont hagy hátra majd, hogy legyen ki osztózzék rajta.

S kinek vagyona nincs, az ne házasodjék, mert a nyomorba süllyed.

Csak részben soroltuk elő a nőtlenség növekedésének okait s azt a nyomorult gondolkodás módot, mely ifjaink nagy részénél meghonosult.

Kérjük azért a szülőket, hogy tanítsák meg arra gyermekeiket, mily nehéz az élet és ne hagyják őket munka nélkül.

Utálják meg a fenyítés bájjátékait és szoktassák hozzá fiaikat és leányaikat a családi rend és fegyelemhez.

Ily nevelés mellett nem fognak irtózni a családi élettől.

D.

Keserű pohár.

ANGOL REGÉNY.

A DÓRA szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

I. — Oh, Fáne kisasszony, nézze, — lakadalm! Kérem, jöjjön be velünk a templomba!

— Igen, igen, édes Fáne kisasszony, kérem jöjjön. Van elég idő reá, ezek még csak a koszorú leányok. — Ugy-e jól néznek ki azokban a kedves kis plüss kalapokban? — Oh! Fáne kisasszony, kérem siesen jöjjön!

Fáne Róza gondolkozva állott meg egy nagy londoni templom előtt, azon tündöve, hogy mit tegyen, engedjen-e — vagy nem.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1891. október 28.

Szerettem...

Szerettem, hogy Isten tudom adta, hogy szívemmel csüngtem rajtatok s míg szívvel, tüzzel tékozolva bántam: Ti én szótőként fukarkodtatok.

Mitől nem tudom, hogy hullt rátok mint sord sziklákra hull a zuhatag s mikor egy igaz könyre volt szükségem: Semetektől csak tites viz fakadt.

Durrogam értetek s lázzal kerestem az igazságot, az erény útjait, hogy használhassak, dolgoztam serényen... — E sebnyílások: munkám díja mind.

Mig én a fény után rajongva törtem, Ti bennem árny után kutattatok s miniatok úgy kísérté minden léptem' mint porokláb a meglánczolt rabot,

Viteltetek az élet melegtől, hogy erősen stüssön rám a nap és elereszttem a bánat zománczát, mertben termett halványaságomat.

De mandarkód sziszegő szatócsnép, hajszálból istenemre már elég.

Ugyis elérted, a mit nem akartál: szírem és arcom véres lángban ég.

Egy-két öklőcsapás a börtönajtón s hiszem: le fog pattanni zára mind

Miért nem nőülnek a fiatal emberek?

A társadalom ellenségei között nem kis helyet foglalnak el azok, kik a családi élet ellen akár teoriában, akár a gyakorlatban küzdenek, sőt első sorban ezeket lehetne a társadalom ellenségeinek tekinteni.

A társadalom alapját a család képezi s azért, a ki a családi életet kicsinyli, megveti, ellene küzd, méltán megérdemli, hogy a társadalom ellenségei gyanánt tekintse őket, sőt nem a társadalom, hanem a haza és az összes emberiség is.

Mert minél több olyan ember lesz a társadalomban, ki a családi életet kerüli, attól irtózik, annál tágabb útja lesz a kihágásoknak, annál jobban tért foglal az erkölcs-telenség.

Franciaországban a múlt században az udvar példája megmetélt egy népet. Ezren és ezren nőttek fel a nélkül, hogy atyai, anyai szeretet tárgyai lettek volna.

Szaporodtak az angyalcisnálók és kerítőnők intézetei.

A romlott társadalom minden aljasságot megbocsátott, eltűrt.

Szaporodott a nőtlenség száma és a fiatal-ságban tett és várré vált a gondolat, hogy a nőtlenség csak az illusiók kielégítésére való.

Már pedig ezt családalapítás nélkül is

el lehet érni, mire való tehát azért apai gondokat venni az ember nyakába?

S az ily gondolkodás módnak az lett a következménye, hogy lefelé és fölfelé a társadalom minden tagja megvesztegethetővé lett, mert a könnyelmű élet igen sok pénzt követelt.

A század végén lett aztán Franciaország egy nagy vértenger.

Több ország példáját nem szükséges idéznem, mert a többi országok csak Franciaország példáját majmolják ma is.

A mi ifjaink is irtóznak a házasságtól és azok nagy része, ha megnősül is, vajmi sokszor csak „politikából”, „speculációból” házasodik és évről-évre nagyobbodik a nőtlenség száma.

Lássuk ennek egy néhány okát.

Először: Ferde irányu, exagerált nevelésű extravagáns ifjúságot teremtenek, mely vakon dobja magát az élvezetek karjába már akkor is, midőn még az életet nem ismeri és annak valódi élvezet nem képes méltányolni.

Sokan a felsőbb iskolákból, sőt van eset rá, már a gimnasiumból, mint tehetetlen agok kerülnek ki, hogy megszánja őket, a ki látja. Másodszor: A nőket az intelligencia nagy világi hölgyekké képezi, de dolgozni, fáradni nem tanítja.

Innen van, hogy intelligens leányaink nagy része olyan férjhez nem megyen, ki mellett dolgoztalanul meg nem élhet.

A gyermekben nem ápolatik az alárendeltség érzete és az engedelmeség. Innen van, hogy nőink uralkodni szeretnek. Lehet-e vagy nem, azt nem kérjük.

jaul a pannonhalmi főapátot jelölte ki. Indokoltá tette a kormány ez eljárását az a magatartás, melyet a klerus az elkeresztelési ügyben tanúsított és ez okból a tanszerzetesekre fordítván figyelmét, választása oly férfira esett, ki távol tartván magát a politikai pártküldelemektől, úgy is mint pap, úgy is mint tanár, általánosan elismert hazafias tevékenységet fejtett ki.

Voltak ugyan, kik Samassa egri érseket szerették volna látni az esztergomi székben, de határozottan kijelentjük, hogy az egri érsek kijelölése nem lett és jelöltsége minisztertanácsai megállapodás tárgyát soha sem képezte és így helytelen több lapnak az az állítása, mintha a kormány Samassa egri érseket csak egyszer is a primási állásra ő felsége előtt javaslatba hozta volna.

E tényállásból következik az is hogy alaptalan az a hír, mintha ő felsége szeptember 19-éről keltezte a pápához intézte volna a bemutatási levelet, melyben állítólag az egri érsek részére kéri a primási méltóságok adományozását.

Ezzel a dologgal függ össze a következő tudósítás is:

A képviselőház pénzügyi bizottsága nem tartotta meg a délelőtti hirdetett ülését, melynek napirendjére a vallás- és közoktatásügyi minisztérium költségvetésének tárgyalása volt kitűzve. Az ülés elhalasztása abban találja bevallott indítót okát, hogy Csáky Albi gr. miniszter gyöngékedése miatt nincs abban a helyzetben, hogy a bizottság ülésén megjelenjen, tánczójának budgetjét képviselhesse.

Képviselői körökben úgy vélekednek, hogy ez a megokolás nem egészen fejezi ki a valóságot s hogy a miniszter, ki naponként pontosan feljár a hivatalába, gyöngékedése mellett bizvást megjelenhetett volna a bizottság ülésén is, ha nem jó közbe egy más körülmény. Az tudniillik, hogy előre vala látható, miként a bizottságnak ellenzéki tagjai a tárcza költségvetésének valamelyik tételénél kérdést intéznek hozzá a függő egyházi ügyek tárgyában (a múlt évben is ily egyházipolitikai kérdés felvetésével vette kezdetét a vallás- és közoktatásügyi költségvetésnek pénzügyi bizottsági tárgyalása), a miniszter pedig alkalmait nem látta helyén levőnek már ma konkrét választ adni ilyféle kérdésekre a viszont a dolgok jelen stádiumában általánosságban, tartott, semmitmondó válaszzsal alig lehetett volna kitérnie a kérdés elől. Ily helyzetben nyilván jobbnak látszott az ülés megtartását elhalasztani s mint hogy a fennebbiek után előre látható, hogy a miniszter „gyöngékedése” holnapig sem fog véget érni, a pénzügyi bizottságnak holnapra tilosra az igazságügyi tárcza költségvetésének tárgyalása tűzött ki.

Egyveleg.

Az inség Oroszországban. Az inséges vidékekről nagyon kedvezőtlen tudósítok érkeznek a lakosság magatartásáról. A parasztok hallani sem akarnak a munkáról és szívesebben koldulnak. A vasutépítésnél elfoglalt parasztsók a jó napzám dacára is, már néhány nap után rendszeren otthagyják a munkát, mert biznak benne, hogy a császár se-

Habár nagyon szerette is a növendékeit, ház-lás is volt az ók engedelmességükért, s kés minden olyan mulatságot megengedett nekik, melyek tőle függének; de nagyon lelkiismeretes lévén, folytonosan arra törekszik, hogy megbizójának a kívánságát minden tekintetben teljesítse, s most növendékeinek ezen kívánságára nézve nem tudta biztosan, ha vajjon Lindsaynek mi volna a tekintetben a véleménye. Tehát, midőn a harangok s a kócsok érkezése által izgatottságba hozott Kata, az ő legválsákosabb szellemű növendéke, idegesen rángatta a ruhája ujját, selragadtatással de kérő hangon kiált: —

— Oh, határozza el magát hamar! — A templom mindjárt megtelik; ha késünk, nem kapunk jó helyet.

Fáne kisasszony egy kis kétséges mosolyal csak azt válaszolta:

— Kata, nekem semmi kifogásom el-lene; de bizonyos-e benne, hogy az édes anyja helyeselné? — Ő azt kívánta, hogy maga és Mariska — ma reggel egy jó sétát te-gyenek.

— Nem elég séta volt-e már ide jön-nünk? És nem elég séta lesz ismét haza menni? — Járni — járunk mi eleget, de annyi bizonyos, hogy egy kis látványosság-hoz vajmi ritkán jutunk — válaszolá Kata. — Ami pedig a mamát illeti, ő azt fogja mondani, hogy maga nagyon jó volt, hogy kedvünket teljesítette.

— És egy ilyen fényes esküvőről lenne mit beszélni, — mivel mulattatni őtet, — tévé hozzá a csendesebb Mariska, amint kis kezét a nevelőnéje karjába csuszattatta, s az ő kedves hízlekedő modorával a templom pít-vara felé vonta.

Fáne kisasszony engedett a kéré-süknek. Pár pillanat múlva a templomban voltak, s mie lőtt jöfőmár tudta, hogy mit

gíteni fog rajtuk. A legtöbb kormányzóság-ban nagy demoralizáció uralkodik. A vagy-onos parasztsók is eladák titokban a gaboná-jukat hogy igénybe vehessék a kormány se-gítségét. Az ismétlődő roppant mérvben ter-jed. Számos oldalról azt az eszmét propa-gálják, hogy az inségeseknek nem szabad pénz-t a kezükbe adni, hanem nyilvános mun-kákkal kell rajtuk segíteni.

Királyok találkozás. A „Politicher Correspondenz” egy berlini levele kiemeli, hogy a román királynak az olasz királlyal, a német császárral és valószínűleg az osztrák-magyar monarchia uralkodójával való találkozására későbbi időben lesz bizonyos po-litikai hordér nélkül, minthogy az illető beszélgetések valószínűleg alkalmat fognak nyújtani arra, hogy a politikai helyzetéről is nyilatkozatok tessenek, de ép oly bizonyos, hogy változások a fennálló politikai viszonyokban ez alkalomra kilátásba nem vetettek, ennél fogva erre vonatkozó megállapodások nem is történhetnek.

A román király utazása. Tegnap érke-zett Berlinbe Károly király, hogy meglátogassa a német császári családát, a mely min-denestre rokoni szíveséggel és fejedelmi ki-tüntetésekkel fogadja. Valószínű, hogy a ki-rály visszajövet Bécsben is meg fog állapodni, hogy Ferencz József királyt is meglátogassa, a kihez rég időtől fogva, személyes tiszte-lét és határtalan bizalom lánczai fűzik. A német sajtó sokat foglalkozik a király uta-zásával, egyik berlini lap már azt is tudja, hogy Károly király a német diplomatákkal tárgyalásokba akar bocsájtkozni ama kérdé-sére vonatkozólag, hogy a hármasszövetség milyen magatartást szándékozik elfoglalni Románia területének sérthetlenségével szemben. A nevezett lap azt is újságolja, hogy Ausztria-Magyarország sokkal nagyobb bizalmatlansággal viseltetik a jelenlegi ro-mán kabinet, de főleg Catargiu személye iránt, mint, hogy hajlandó volna vele szö-vetség dolgában tárgyalásokba bocsájtkozni. Ezzel szemben azt írják Romániából, hogy ottani mérvadó körökben nem tulajdonítanak a király utazásának akkora politikai jelen-tőséget, a mely képes volna a mostani po-litikai viszonyokat megváltoztatni. Károly ki-rály minden évben meg szokta látogatni csá-zári rokonait, és a bécsi burgban is éven-kint meg szokott jelenni mint vendég. Ausz-tria-Magyarországnak pedig éppen nem le-het kifogása a bukaresti ö-konzervatív ka-binet ellen, mivel ezen állam politikai elve, hogy nem avatkozik Románia belügyeibe.

Rákosi Jenő

a kolozsvári nemzeti színházról.

Rákosi Jenő kiváló író, kinek 25 éves írói jubileumát csak a napokban ünnepelte Kolozsvár közönsége és a nemzeti színház a „B. H.”-ban a következőleg emlékezik meg színházunkról:

A kolozváriaknak féltékenységgel ké-nyeztetett gyermeke: színházuk;

Az első magyar színház, melynek im-már száz éves múltja van. Élén Bölönyi Jó-zsef intendáns áll, a ki bájos és szeretete-méltó neveléssel együtt minden szeretetét, min-den érdeklődését színházának tartja fenn. Ha Budapestén új színházat építenek, őket kelle-ne felhozni igazgatónak.

A színházat Ditrői Mór igazgatja meg-felelő sikerrel. Társulatának ahhoz, hogy minden igényeknek megfeleljen, csak a mun-kájához való ama nyugalom hiányzik, mely-et csupán nagy városok színészei élvez-nek. Tehetség dolgában e színház gazdag.

cselkedett, növendékeivel együtt az ajtó kö-zelében levő páholyban foglaltak helyet. Azonban, midőn már ott van, aggályai-val és kételyeivel gondol, nem győtri magát s a jelenet izgalmanak épen oly készséggel engedett mint a két növendék lányka. De nem csoda hiszen ő is csak még lány, még pedig nagyon szép lány.

Ambár úgy látszik, hogy az állásával járó felelősséget nagyon is szívére veszi, vagy talán más, korán érlelő befolyások műve az, hogy kedves vidám arcán oly időelötti komolyságot felfélt.

Fáne Róza igen kellemes külsejű ma-gas lányka, átlátszó tiszta bőrrrel, nagy sötét pillájú szelíd szürke szemekkel, s fekete csipke kalapjával az árnyéka alól, gazdag arany haja, apró fűrtökben hullámszik alá szép homlokára.

Amint vánkossos ülésében hátra dől, ér-deklődéstől remegő halvány kis növendékei-vel mind a két oldalán, — elég nyugodtnak látszik ugyan, de az igazat megvallva, ő sem kevésbé izgatott növendékeivel. Sőt az első néhány pillanat után az izgatottságánál sok-sok több az, ami villany gyorsasággal egész valóján át fut, és azt remegésbe, hozzá: ta-lán az előérzet sejtése lehet az. — Érti hogy szíve gyorsabban dobog, arca égni kezd, s teljes meggyőződése; hogy nem pusztán véletlenség az, mi őtet ma ide hozta — hanem talán a sors keze, mert amint sötét kitégült szemével körül néz, a nász-vendégek között, nem egy ösmerős arcra talál.

Eyren és Lotti! mormogá Róza, amint egy magas, arisztokratikus külsejű szalmaszín selyem ruhás asszony, ugyan olyan csipke gallal a nyakában, a templom középső út-ján egy magassabb vékonyabb, és fiatalabb terra—cotta plüssbe öltözött nőtől kisérve elhalad és Nelson doktor, és Edit Maud al-tal kisérve közelednek a kárára, s az

Ha tehetségei nem érhetnek oly magasra, minőre születtek, ebben csak viszonyaik aka-dályozzák őket.

Nekem élvezet volt hallgatnom Szath-máry Árpádot, Szentgyörgyit, és Krasznai-nét. Aesopusban játszta az első a királyt, a második Xantuszt, a harmadik Nyeziát. Sem-mit se mondott el egyike sem úgy, a hogy megírva van, de mindenki elmondott min-dent, és elmondták jól, világosan, érthetően a király fejedelmi nyugalommal és méltóság-gal, Xantusz változatos hangulattal, kifeje-zéssel és színözéssel, Nyezia szintén. Ime a tanulság: három nagy talentum, a ki a nem-fővárosi muza szolgálatában soha sem ért rá többre, mint hogy szerepe lényegét kive-gye és a készlet házagait zsenijével pótolja. Ezzel nem lehet a művészet csúcát elérni, de a talentum nagyságával lépten-nyomon szemben látod magadat.

Iváni Jenő már az iskola neveltje. Jó alak, igen jó hang, kiváló értelem s az is-kolázott művészet és tanulás oszlopává tes-zik őt a kolozsvári nemzeti színháznak.

Szerény Gizella gondolom Balassa-Gyar-matról szakadt a színészethez. Nemes alakja, szép feje, csendülő beszéde hangjának drá-mai színe, gördülő szavallata kiváló fiatal hősönvé teszik.

Megyerit Budapestén is ismerik, ugyis mint színészt, ugyis mint zeneszerzőt, ugyis mint librettistát. Elméssége, világos és jól tagolt beszéd által emelve s otthonának biz-tossággal megszerezve, Kolozsvárt kétszeres.

Az operetiben — Titilla hadnagy, Serly új zenéjével, a mely Kolozsvárt mint kísér-let fényesen approbáltatott — egy kis pri-madonnát láttam, a ki a fővárosi társadalma-ból szakadt oda: Kürü Klárát. Egy szeren-gess, fürgő temperamentum, tele pajkossággal és jó kedvvel és sokkal több érzésseli mély-séggel, mint a mennyi operettekben rende-sen kell. Ez a szinpadon biztosítja a művészi pályát. Ezeket az erőket látam derék, mun-kabíró, több fiatal erővel ékes rendez kör-nyezetükben.

Nem láttam ezuttal hármat közülök: Kovács Gyulát, kinek országos neve isme-rets, Ditrőinét, a ki a legbájosabb s leginspi-ráltabb drámai szende színész és Gerő Li-nát, a ki a legtermészetesebb és legőszintebb temperamentum s e szerencsés színház vig-játéki naivája.

Hajós János adománya

az 1848—49. orsz. ereklje-muzeumnak.

Hajós János nyug. miniszteri tanácsos, két tárgyat adott át az ereklje-muzeumnak. Egy eredeti okmányt százezer frétről, mely-nek tets (egy 60,000 frtes nyugta K. Basi-ni Domokos által beadva) már van a mu-zeum birtokában. Ezenkívül egy női medá-liont ezüst hat krajczárosokból összeállítva.

Hajós kisérő levele így szól:

Az 1848—49 ki ereklje-muzeum tisztelt igazgató-ságának

Kolozsvárt

A mellékletben van szerencsém a fenn jelzett muzeum számára küldeni.

a) egy 1849. március 1 ról a kolozsvári álla-dalmi pénztár részéről, az oda (akkor) hadnagy Hajós János által beszolgáltatott 100 000 forintból

Ob, Mari, nézd, itt jön a menyasszony sugja Kata elragadtatással.

S mind a hárman előre hajolnak, a mint a karcsú fehérbe öltözött s könnyű csipke fátolba burkolt alak a földön lassan lépdelve közeledett.

Egy pillanatra Róza szíve elszorult. A menyasszony arcát sem ő, sem a többiek nem láthatták, mert a mirtus koszorús barna fő le van hajolva s csak a fekete hajlátszik át a drága fátolán keresztül mely a nyak kö-rül a szokottnál duabab redőbe volt szedve, mintha nem annyira az öltözék pompájának az emelése volna a célja, hanem valósággal a tömeg kíváncsi tekintete elől akarná a me-nyasszonyt védeni és eltakarni.

— Ha ez volt a cél, az elővigyázat kárba ment, mert, épen midőn a menyasszony kísérté azon pályához érkezett, — melyben Fáne kisasszony állt a növendékeivel, a lengő fátol egyik szeglete a nyitott ajtó zárjába akadt.

A menyasszony türelmetlenül fordult hátra, hogy azt kiszabadítsa, s ekkor egy be-teges, sápadt bosszus arc volt látható egy olyan arc, melynek láttára Fáne Róza ré-mülve kiálta fel — és elég hangosan arra, hogy a szomszédságban levő páholyok kö-zönségének a figyelmét felébresztve, meg-forduljanak, s kíváncsian nézzenek a két arcra, melynek az egyike oly izgatott, s a másik oly rettenetes rémülettel vala tele.

— Maud! kiáltja Róza a meglepetés hangján, mint ha a saját szemének sem volna képes hinni, míg a csipke fátol kiszabadí-tása felett ujjai reszkettek.

Ez a munka nem tartott ugyan hosz-szasan, de elég idő volt arra, hogy a meny-asszony a felismerésre válaszoljon, s ha tet-szik némi felvilágosító szavakat mondjon. De nem teszi. Csak növekedő súlylál nehe-zül csúszkáló kísérőjének a kárára, s az

kiállított nyugtát. megjegyezvén a következőket bol dogemlékü Csányi László elnöki magyar kormány-biztos 1849. február utó hetében alolítottat megbízván néhány fontos és sürgős ügynek a honvédelmi bizott-mánynál Debrecezenbe elintézésével, ezek közé tartozott egy bizonyos összeg apróbb bankjegyek Kolozsvára hozatala hol a váltópénz nagyon megfoghatkozott volt. A mellékelt nyugta szerinti 100.000 forintot előlőrt e megbízás alapján vette ki a debreczeni álladalmi pénz-tárból egynevedforintos bankjegyekben

b) egy magyar ezüst hat krajczárosokból egy-beállított női medallion, melyet a magyar szabadság-harc legyőzése után a magyar pénz emlékére kezdtek viselni

Kolozsvár, okt. 25. 1891.

Teljes tisztelettel

HAJÓS JÁNOS

Az eredeti nyugta szövege pedig ez:

Nyugtátvány.

Százezer forintot pengőben, melyeket a debre-czeni álladalmi pénztárból, a kolozsvári álladalmi pénz-tár számára hadnagy Hajós János ur elhozott és be-adott. Kolozsvár, mártus első napján, 1849

Azaz: 100 000 frt pengőben

BORZ GYÖRGY INCZE JÓZSEF
pénztárnok. ellenőr.

A becses adományokért hálás köszöne-tét nyilváníttja

az or.z. ereklje-muzeum igazgatósága.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, október 28.

— „Keszérű pohár” cím alatt ma kezdjtek meg legújabb angol regényünk köz-lését. Az érdekes olvasmányra felhívjuk ol-vasóink figyelmét.

— **A kolozsvári vízműveket** be-ható vizszálat alá vette egy kiküldött bizott-ság, dr. Salamon tisz. városi főorvos, Deb-reczeni Balázs és Ditrői József személyében. A vizsgálat tartot f. hó 26-án reggeltől kezdve 27-én délutánig, 30 órán át éjjel, nappal szakadatlanul. A vízvezetési tervek felülvizsgálása végett leküldött kultur főmér-nők Barcza K. ugyanis kíváncsának jelezte most egy új próbát tartani, kipuhatolása vé-gzett annak, hogy mennyi vizet képes a va-lóságban adni a meglevő vízgyűjtő szerkezet és azt megállapítván, tudni lehessen azt, mekkorára kell majd azt nagyítani, hogy az egész város számára minden körülmények között teljesen elegendő vizet adjon és fenn-akadás ne állhasson be. Ily megállapításra kitűnően alkalmas volt az idő a mostani nagy és tartós szárazság után, mert a talaj-víz körülbelül a legkisebb állásra csökkent most. A nevezett kiküldötték percéről percze számolták a gőzgépek s a szivattyúk fordul-lásait, jelezték a vízállás apadását vagy emel-kedését a vízgyűjtő főkutban. Ezen nyert adatokból ki fogják aztán számítani a 24 óra alatt így kapott fömennyiséget, mely nem-csak elvont számítás eredménye lett, hanem a valóságnak megfelelő végkép megbízható adat; mely változhatatlan alapja lesz a reá építendő számításoknak. A vízvezeték ügye tehát folyton halad előre s lehet alapos re-ményünk, hogy a jövő nyáron már a belvá-ros főterén is gyönyörködhetünk egy szép szökőkutnak és élvezhetjük a vízvezetés egyéb kényelmait.

— **Zóna áldozata** ezimenirtuk volt annak idején, hogy az államvasutak alkalmá-

ozát, mely szürkés sárga színét sárga bíbor színe változtatta, határozottsággal fordí-totta el.

Végre a fátol szabad lett, és a meny-asszony távozott, a nélkül, hogy egy köszö-nő tekintet vetett volna hátra. Azonban, az egyik koszorús leány nem követé példáját. Egy pillanatra megállt, hogy fehér keztyűt kezé a Fáne kisasszony karjára tegye, és sebtében ezt sugja.

— Róza te kis szőkevény, minő kül-nös sors hozott ma ide? Várj meg itten. Ha nem várakozól, sóha sem bocsátom meg neked.

Hosszasabb beszélgetésre most nincs idő. Az orgona megszűnt játszani, a völégény és menyasszony az oltár lépcsőin térdelnek, már a koszorús leányok a hátuk mögött he-lyezkednek el, a felkész hangja hallszik, az ünnepélyes szertartás elkezdődött.

Fáne Róza oly kábult és gyenge volt, hogy a jejesekhez intézett beszédből majd-nem nem hallott semmit s merengésből növendékeinek következő párbeszéde ér-sesté fel.

— Milyen csuf menyasszony! — mondja Mariska; s még ráadásul öreg, sokkal öre-gőbb mint a völégénye, de az aztán igazán szép férfi.

Fáne kisasszony e szavakra felemeli a fejét. — Még eddig csak a menyasszonyt láttá, s csak arra gondolt. S tampa tájadalom-al csudálkozott, hogy Rochester Maud, az ő legközelebbi, és tényleg egyedüli elő ro-kona férjhez megy a nélkül, hogy öt évtől tudósította volna.

Most felállott s a térdelő alakokra né-zett, s a mint azt tette, különös ideges fé-lelem fogta el, arca még halványabbá saint váltott, s egész testében reszketett.

(Folyt. köv.)

zottait annyira elosigazza, hogy a szolgálat terhes volta miatt csak a kolozsvári üzlet-vezetőség kerületében is öt en örültek meg, többben pedig belehaltak a tulfeszített mun-kába. Ez állításunkat az államvasutak igaz-gatósága is elismerte. Ma a közönség köré-ből érkezett panasz ismét tarthatatlan ál-lapotokról beszél, melyek egyrésztől tulajdó-zák az alkalmazottakat, másrésztől pedig a közönségnek szolgálnak nagyfokú kárára és hátrányára. Reméljük, hogy a felszólaló folytán a mielőbbi személyzet szaporítás el-maradni nem fog.

— **A tisztviselők fogyasztási szövetkezte** még meg sem al kult s már is kifogása van ellene többeknek. A ko-lozsvári kereskedelmi és iparkamarához is nyújtottak be kérését az üzlet emberek, hogy e szövetkezet alakítását akadályozza meg, a mi ugyan nem fog sikertülni, mert a tisztvi-selőknek arra nézve, hogy a beszerzendő élelmi cikkek jutányosabban árban való be-szerzésére szövetkezzenek teljes joguk van. Ilyen szövetkezetek alakultak bányavidékünk már évtizedek előtt és sok előnyét élvezik a tisztviselők, alkalmazottak és munkások. Alakult a vasutasi körében is. Budapestén is egy tekintélyes szövetkezet áll fenn a vasúti alkalmazottak részére. Ha a kolozsvári szö-vetkezet kellő körültekintéssel fogja igazítani a dolgát, legalább 15—30 százalékkal ol-csóbban juthatnak a tisztviselők minden há-tartási cikkekhez, mint eddig.

— **Színház.** Tegnap Moser vigjáté-ka „Egy dalártnepély visztonatásai” ki-rült színe felől tett ház előtt. Az előadás a jobbakk közé tartozott, bár sok helyen az erőltetett német humor színészeinket is or-lakódásra ragadta. Az est dicsőségéből azo-nban E. Kovács Gyulának, Forissának, Szath-márynak és Gál Gyulának jutott ki legbő-vebben. Felvonásokközben az új zenekar egy-két tagja produkálta magát, a mit fölölegve műtélvezetnek tartunk. Többet ér valami jó betanult közzene.

— **Zimankó.** Ma volt az első hi-vős őszi nap. Hídsz szél fújdogált s a ha-vasok felől a hó lüts lühetetét hozta felénk. Esőre szükség van még most is, azonban a hiedet szívesen elengedné a gazdáközönség, mert az elvetett buza csírázásához, melegebb időjárásra volt szükség. Ugy látszik, hogy a tegnapi langyos eső igen hirtelen változott át csunya zimankós időre.

— **A kolozsvári joghallgatók** segélyző egyesületének tegnap este tartot rend-kívüli gyűlésén a lemondás folyán meg-ütrült állásokra megválasztatott alelnöknek Réthy Gyula, pénztárnoknak Donogány Je-nos, vál. tagoknak: Csiky Kálmán, Soó Re-zsó, Mantány István, Bende Géza és Novák Elemér.

— **Magyar színésznők külföldön.** A kolozsvári közönség előtt is im-retesek azok a színésznők a kik lemondattá magyarágukról csak azért, hogy beállma-nak universalis művésznőknek s hogy azt Magyarország helyett hazájuk legyen vala-e világ. A közelebbi időben az első válsó énekes Pálmai Ilka volt, a ki Bécsbe ment, a másik Serédi Sarolta, a ki Berlinig me-ge állt. (Kirándulása azonban nem sikerült.) Most Ramazetter Jolánról írják, hogy Munka és Németország után Párisban tűnt fel. A magyar származású művésznő úgy látszik megnyerte a párisiak rokonszervét, a lapok legalább melegen innak szépségéről, tehete-géről és elegáns játékaról, csak az idege-szeri kiejtés ellen van még kifogásuk. Lás Magyarországnak még is csak értékesebb m-vészeket ad a külföldnek, az onnan importá-cseprűágok helyett.

— **Por és sár bucskák.** A színe-ideők alkalmával össze kapartatta a hatóság a utcázakon a szemetet és a port s kisebb ha-mokat és tornyokat állítottatott belőlük az ut-cák szélén. Most már beálltak az eső eső idek, melyek e laza halmokat verik szét és elvise-lt belőlük, nem nagy öröme a lakosnaga-nak. A hatóság azért nem hordatja el ezeket a halmokat, hanem rábízza az időre, hála jön egy fellegszakadás, — gondolja — ak-kor ez elviszi, nem kell fuvar s a gazdag gazda gondozására bizott ökrök a gazdái együtt pihenhetnek tovább...

— **Pályázatok.** Erzsébetvárosi ál-lami gimnáziumnál szolgál állás. Postame-steri állás Tövisváron. Jegyzői állás a koloz-vári tud. egyetemen. Iroda tisztí állás a vá-lahi trvss. Gyakornoki állás a kolozsvári ál-lhivatalnál.

— **Az igazságügyminiszterpó-baja.** Kuas Ivor báró országgyűlési képi-selő, a ki Szilágyi igazságügyminiszter szemben Horánszky képviselőt egyik sebb volt, a következő nyilatkozatot teszi ki: A Horánszky Nándor képviselő és Szilágyi Dezső igazságügyminiszter urak közötti válsó-lagvágias ügyről a Nemzet esti kiadásában írt, mely alkalmas hamis világításba helye-magát az ügyet és az én csekély szemlé-met. A cikkből foglalt gyanasításokra ké-lemtem, hogy mig én Horánszky ur sebb voltam, senkinek, tehát a Pesti Napló-nak Budapesti Hírlap-nak sem tettem semmily

H i r d e t é s e k.

Sz. 14847—1891.

965. (2—3)

Arlejtési hirdetmény.

A vármegyei börtönmeister, hajduk és járási pandurok részére szükséges **11 rendbeli egyenruha** megkésztése

folyó évi November hó 10-én délelőtti 11 órakor

a vármegye házában megrendendő versenytárgyaláson fog kiadni.

Vállalkozni szándékozók felhívának, hogy 5°/_o bánatpénz, posztó és felszerelési mintákkal ellátott írásbeli zárt ajánlataikat a fenti ideig hozzám adják be; megjegyezvén, hogy a homi gyártmány előnyben részesítettik.

Ugyanekkor **10 pár csizma** megkésztése is kiadatik, mire szintén 5°/_o bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlat kívántatik.

A részletes feltételek a II-ik aljegyzőnél megtekinthetők.

Kolozsvármegye alispánjától.

Kolozsvártt, 1891. évi október hó 22-én.

Gyarmathy Miklós,
alispán.

Sz. 1082—1891. v. k.

974. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a prágai cs. kir. kereskedelmi törvényszék 44449—1891. számú végzése által Engel Lajos végrehajtató javára Duchony János belmonostor-utca 25. sz. ellen 185 ft 35 kr. tőke, ennek 1890. évi december hó 13. napjától számított 6°/_o kamatai és eddig összesen 16 ft 60 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt a 1891. évi augusztus hó 28-án fogantatott kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 560 ft-ra becsült raktáron levő különböző új butorból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 9173—1891. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Kolozsvártt, alperes lakásán leendő eszközölésére 1891. évi Október hó 31-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kolozsvártt, 1891. évi október hó 18. napján.

PAP JENŐ,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó részletenként

pár ezer darab

jól kiszáradt czołos deszka.

Értekezhetni:

HENTER MIHÁLY és FIAI

szappan- és gyertya-gyárában,

Pusztá-utca 6-ik szám alatt.

974. (1—3)

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy

butor- és kárpitos-üzletünket

Szeptember hó 15-én

ugyancsak

Belmonostor-utca, volt Korbuly-féle

házban,

a Redoute-épülettel szemben tettük át.

Midőn a n. é. közönség további becses pártfogását kérnők, vagyunk

teljes tisztelettel

845. (17—20)

GAÁL és SCHRAMMER.

Egy jó karban levő ház

a belvárosban,

kis kerttel, két utcára való kijáráttal,

10 szobával,

hozzátartozó konyha, kamara, pldcehelyiségekkel együtt

eladó.

Értekezhetni lehet az eladás iránt az „Ellenzék” lap kiadóhivatalában.

998. (9—10)

Birtokot

koresek megvételre

40,000 forinttól 120,000 forintig.

Részletes ajánlatokat kérek alábbi czímre:

N. NALÁCZY GEJZA

Gyulatelke, u. p. Szék.

973. (1—2)

Eddig fölülmulhatatlan!

MAAGER VILMOS-féle

valódi tisztított

Dorsmájolaj

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását elakarja érni.

Egy üveg ára 1 ft és kapható a gyári raktárban Bécsben, III 3., Heumarkt 3., valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Kolozsvártt kapható: Wolff J., Seely Miklós, Dr. Ember B., Palóczy Lajos gyógyszerész uraknál; — továbbá Gergely Ferenc és Misselbacher J. B. kereskedő uraknál.

987. (8—18)

Uj czipész-üzlet!

Alulírt, ki **MATUCSEK JÓZSEF** kolozsvári első rangú cipész üzletében 18 évig, 12 éven keresztül mint első szabász voltam alkalmazva; két iparkiallításom részeként: **aranyéremmel és díszoklevéllel** lettem kitüntetve, abból az alkalomból kifolyólag, hogy a férfi- és női cipészeti iparágát saját kezemre, önállóan szándéksom tovább folytatni: bátor vagyok magamat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani, azon ki-jelentéssel, hogy minden a kor igényeinek megfelelő

férfi-, női- és gyermek-czipőket

a legjobb ízléssel, legjutányosabb árban és lelkiismeretes pontossággal készítek.

A n. é. közönség becses pártfogását tisztelettel kéri

Szilágyi Sámuel,

967. (1—1)

Kolozsvártt, Nagy-utca 40. szám.

KOVÁCS JÓZSEF

Híd utca 27. sz., Dr. HINTZ gyógyszerész házában,

a „KÉK CSILLAG”-hoz

KOLOZSVÁRTT.

NAGYRAKTÁR:

kezdett munkák és minden hozzávalókból, Jutte-, Jáva-, Canavák, Cogres-szövetek. — Asztalterlekek himzéshez. Fa-faragványok, munka-kosarak, selymek és hárászok, valódi franczia Kötő, Himző, Horgoló Pamutok és Czórának.

Mindenféle rövidárúk,

férfi-íngék, gallérok, kézelők, nyakkendők, zsebkendők, eszernyők, női, férfi és gyermek-harlisnyók, kentyűk, alás íngék és nadrágok, hárász-kendők, Trico- és hárász-derekek.

Férfi Nyakkendők gyári raktára.

Különböző kötött és szövött árúk raktára.

Disznó- és pipere-czikkek, fűsűk, ruha-, haj- és fogkefék, illat-erek, szappanok, csonthajók, himzett és himzetlen bőrdarabok stb.

Monogrammok, himzés minták rajza és himzése elvállaltatik.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve,

maradtam kiváló tisztelettel

928. (6—10)

KOVÁCS JÓZSEF.

Vidéki megrendelések azonnal pontosan teljesítetnek

Dr. Jäger-féle gyapju-árúk raktára.

„Erdélyrészi magyar jelzálog hitelbank részvénytársaság.”

Irodai helyiség: Kolozsvár, belszen-utca 3. sz. — Irodai órák: d. o. 9 órától fél 1-ig.

A **400,000 ft** alaptőkével alakult „Erdélyrészi magyar jelzálog hitelbank részvénytársaság” üzleti működését most megnevezett törvényesen bejegyzett czége alatt **folyó évi Október hó 1-sőjével** megkezdvén, alapszabályszerű működését a következő üzletágakra terjeszti ki:

ÜZLETKÖR:

- 1.) Jelzálogi fedezet mellett földbirtokra vagy házakra kölcsönöket engedélyez hosszabb vagy rövidebb idejű visszafizetésre.
- 2.) Már fennálló jelzálogi követeléseket magához vált.
- 3.) Kölcsönt ad törvényhatóságoknak, városoknak, községeknek és más jogi személyeknek, a mennyiben azok kölcsönök felvételére a törvény vagy szabályszerűen megszerzett engedély által jogosítva vannak, nem csak jelzálogi biztosíték mellett, de a nélkül is, ha a kamatok és a tőke visszafizetés a községi vagy törvényhatósági pótdadók és egyéb jövedelmek és fedezetek által biztosítottak.
- 4.) Földbirtokra jelzálogi biztosíték mellett vagy egyéb fedezet alapján nyílt hitelt engedélyez.
- 5.) Saját zálogleveleit és kamatozó kötvényeit leszámítolva és azokra előleget ad.
- 6.) A tőzsden hivatalosan jegyzett zálogleveleket, állampapírokat és az állami biztosítást élvező vállalatok elsőbbségi kötvényeit vásárolja és azokra kölcsönt ad; ilyenmő kisorsolt, illetve lejárt értékpapírokat és azok részvényeit leszámítolva.
- 7.) Váltókat leszámítol.
- 8.) Pénzbetéteket gyűmölcsösztetés végett elfogad.
- 9.) Folyó számlán készpénz betéteket elfogad.
- 10.) Letéteket átvész bizonyos illeték mellett vagy a nélkül.

Kolozsvártt, 1891. szeptember hó 28-án.

Az „Erdélyrészi magyar jelzálog hitelbank részvénytársaság” igazgatója.

Az intézeti igazgatóság tagjai: 1.) Gróf Bethlen Gábor elnök. 2.) Bárd Bányfy Dezső alelnök. 3.) Péterffy Zsigmond alelnök. 4.) Gróf Wass Béla nagybirtokos. 5.) Horváth Gyula hírlapszerkesztő. 6.) Dr. Kiss Mór egyetemi tanár. 7.) Deák Albert ügyvéd. 8.) Merza Lajos, mérnök. 9.) Dalmái Géza bankigazgató. 10.) Dr. Weiss Miksa ügyvéd.

Az intézeti felügyelő bizottság tagjai: 1.) Gróf Kornis Victor, elnök. 2.) Szász Domokos, ev. ref. püspök. 3.) Gróf Bethlen Balint, nagybirtokos. 4.) Sombory Lajos országgyűlési képviselő. 5.) Politzer Zsigmond, budapesti bankár.

896. (9—20)